

VICTIMOLOGICAL DESCRIPTION OF VICTIMS IN ATTACKS AGAINST THE SEXUAL INTEGRITY OF A MINOR

Yakupbaev A.A.

Assistant teacher, Nukus branch of the Uzbekistan State University of Physical Education and Sports, Nukus, Uzbekistan

E-mail: yakupbaevalisher8.com

Allanazarov Ikram Genjeevich

Assistant teacher of the Nukus branch of the State University of Physical Education and Sports of Uzbekistan.

E-mail: Allanazarov Ikram@.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10927657>

ARTICLE INFO

Received: 29th March 2024

Accepted: 03rd April 2024

Online: 04th April 2024

KEYWORDS

Folk games, physical qualities, young boxers, application, development, Karakalpakstan.

ABSTRACT

Physical development of children and adolescents is one of the main aspects of their health and general well-being. Current trends show that the increase in time spent by children on gadget screens leads to the deterioration of physical fitness and health of the younger generation. In this regard, folk games, which not only contribute to physical development, but are part of the cultural heritage of the people, can play a special role.

QORAQALPOG'ISTONDA YOSH BOKSCHILARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA XALQ HARAKATLI O'YINLARINI QO'LLANISH

Yakupbaev A.A.

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Nukus filiali assistent- o'qituvchisi, O'zbekiston, Nukus shahri

E-mail: yakupbaevalisher8.com

Allanazarov Ikram Genjeevich

O'zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti Nukus filiali assistent o'qituvchisi.

E-mail: Allanazarov Ikram@.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10927657>

ARTICLE INFO

Received: 29th March 2024

Accepted: 03rd April 2024

Online: 04th April 2024

KEYWORDS

Xalq ochiq o'yinlari, jismoniy fazilatlar, yosh bokschilar, qo'llanilishi, rivojlanishi, Qoraqalpog'iston.

ABSTRACT

Bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishi ularning salomatligi va umumiy farovonligining asosiy jihatlardan biridir. Hozirgi tendentsiyalar shuni ko'rsatadiki, bolalar gadjet ekranlarida o'tkazadigan vaqtning ko'payishi yosh avlodning jismoniy tayyorgarligi va sog'lig'ining yomonlashishiga olib keladi. Shu nuqtai nazardan, nafaqat jismoniy rivojlanishga hissa qo'shadigan, balki xalqning madaniy merosining bir qismi bo'lgan ommaviy ochiq o'yinlar alohida rol o'ynashi mumkin.

Ushbu tadqiqotning maqsadi ommaviy ochiq o'yinlarning yosh sportchilarning, xususan bokschilarning jismoniy rivojlanishiga ta'sirini aniqlashdir. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar qo'yildi:

1. Boks bilan shug'ullanadigan yosh sportchilarning jismoniy rivojlanishini o'rganish.
2. Yosh sportchilarning sport mashg'ulotlarida ommaviy ochiq o'yinlarning rolini tahlil qilish.
3. Yosh sportchilar uchun xalq o'yinlarida ishtirok etishning psixologik va ijtimoiy jihatlarini baholash.

Tadqiqotning nazariy asosi bolalar va o'spirinlarning jismoniy rivojlanishi, madaniy merosning bir qismi sifatida xalq o'yinlari, shuningdek, ijtimoiy-madaniy omillarning sport mashg'ulotlariga ta'siri bo'yicha ishlar bo'ladi.

Ushbu tadqiqot murabbiylar, o'qituvchilar va jismoniy tarbiya mutaxassisleri uchun amaliy ahamiyatga ega bo'lib, ularga yosh sportchilarning o'quv jarayoniga xalq o'yinlarini kiritish muhimligini yaxshiroq tushunishga yordam beradi. Kelgusida tadqiqot natijalari sport mashg'ulotlari dasturlarini optimallashtirish va o'quv jarayonining samaradorligini oshirish uchun ishlatilishi mumkin.

Bolalar va o'spirinlarning jismoniy rivojlanishi zamonaviy jamiyatning dolzarb muammosidir. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, bolalar gadget ekranlarida o'tkazadigan vaqtning ko'payishi jismoniy faollikning pasayishiga va sog'lig'ining yomonlashishiga olib keladi. Shu nuqtai nazardan, ommaviy ochiq o'yinlar bolalar va o'spirinlarda jismoniy faollikni rag'batlantirish uchun samarali vosita bo'lishi mumkin. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xalq o'yinlarida ishtirok etish harakatlarni muvofiqlashtirish, chidamlilik, kuch va moslashuvchanlikni rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, xalq o'yinlari muloqot, hamkorlik, raqobat kabi ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu jihatlar boks sportchilari uchun ayniqsa muhimdir, chunki boks nafaqat jismoniy tayyorgarlikni, balki psixologik barqarorlik va strategik fikrlashni ham talab qiladi [3]. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, xalq o'yinlarida qatnashish yosh sportchilarning sport bilan shug'ullanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Buning sababi shundaki, o'yinlar ijobiy muhit yaratadi, kollektivizm va jismoniy faoliyatdan zavqlanishni rivojlantirishga yordam beradi. Shunday qilib, xalq ochiq o'yinlari bolalar va o'smirlarning jismoniy rivojlanishi va umumiy farovonligini rag'batlantirish vositasi sifatida katta imkoniyatlarga ega. Ularning yosh sportchilarni, shu jumladan bokschilarni o'quv jarayoniga qo'shilishi jismoniy va ijtimoiy nuqtai nazardan katta foyda keltirishi mumkin.

Ochiq o'yinlarning yosh sportchilarning, shu jumladan bokschilarning jismoniy rivojlanishi va motivatsiyasiga ta'siri to'g'risida tadqiqot o'tkazish uchun quyidagi metodologiyadan foydalanish mumkin:

1. Adabiy sharh: jismoniy faoliyatning bolalar va o'smirlar salomatligiga ta'siri, shuningdek, jismoniy va ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishda xalq o'yinlarining roli haqida ilmiy adabiyotlarni ko'rib chiqish
2. Maqsad va gipotezalarni aniqlash: tadqiqotning maqsadlari va farazlarini shakllantirish, masalan: "xalq o'yinlarida ishtirok etishning yosh sportchilarning jismoniy rivojlanishi va motivatsiyasiga ta'sirini o'rganish".
3. Ishtirokchilarni tanlash: tadqiqotda ishtirok etadigan yosh sportchilar guruhini, shu jumladan bokschilarni tanlash

4. Ma'lumotlarni yig'ish vositalari: ishtirokchilarning jismoniy rivojlanishi, motivatsiyasi va xalq o'yinlarida ishtirok etish darajasini baholash uchun anketalar yoki anketalarni ishlab chiqish.

5. Eksperiment o'tkazish: ishtirokchilar uchun ommaviy ochiq o'yinlar ishtirokidagi bir qator tadbirlarni tashkil etish va eksperimentdan oldin va keyin jismoniy holat va motivatsiyadagi o'zgarishlarni o'lchash.

6. Ma'lumotlarni tahlil qilish: xalq o'yinlarida ishtirok etish va jismoniy rivojlanish, shuningdek, sportchilarning motivatsiyasi o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash uchun statistik usullar yordamida olingan ma'lumotlarni qayta ishlash [1].

7. Natijalarni talqin qilish: ma'lumotlarni tahlil qilish asosida xulosalar chiqarish va yosh sportchilarni, shu jumladan bokschilarni o'qitish jarayonida xalq o'yinlaridan foydalanish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.

8. Hisobot yozish: murabbiylik amaliyotida keyinchalik foydalanish uchun metodologiya, natijalar va xulosalarni tavsiflovchi tadqiqot hisobotini tuzish

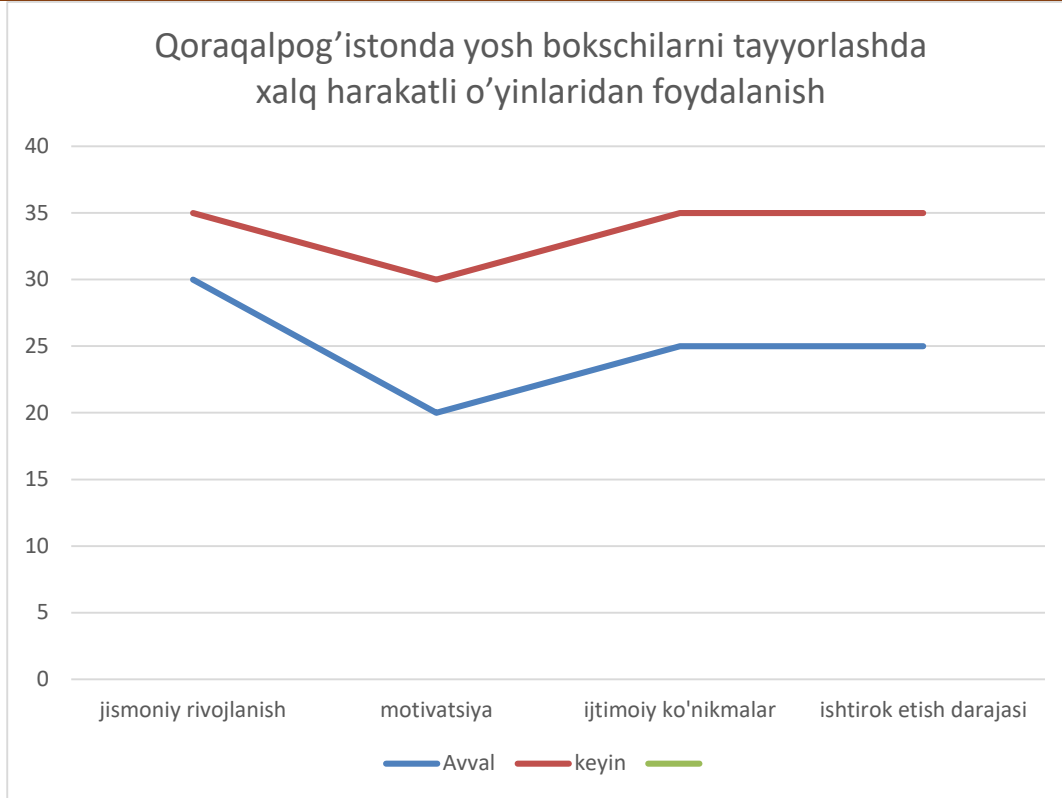
Qoraqalpog'istonda xalq harakatli o'yinlarining yosh sportchilarning, shu jumladan bokschilarning jismoniy rivojlanishi va motivatsiyasiga ta'siri bo'yicha tadqiqot o'tkazilgandan so'ng quyidagi natijalarga erishildi:

1. Jismoniy rivojlanish: xalq o'yinlarida ishtirok etish ishtirokchilarning jismoniy rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi va harakatlarni muvofiqlashtirish, chidamlilik va moslashuvchanlikni yaxshilashga yordam beradi.

2. Motivatsiya: xalq o'yinlarida ishtirok etish ishtirokchilarning sport bilan shug'ullanish motivatsiyasini oshiradi, chunki o'yinlar quvonch keltiradi, kayfiyatni yaxshilaydi va jamoada do'stlikni mustahkamlaydi.

3. Ijtimoiy ko'nikmalar: xalq o'yinlarida qatnashish muloqot qobiliyatlarini, jamoada ishlash qobiliyatini, sheriklar va raqiblarga hurmatni rivojlantirishga yordam beradi.

4. Ishtirok etish darajasi: ishtirokchilar xalq o'yinlarida ishtirok etishni davom ettirish va ularni o'quv jarayonining qo'shimcha elementi sifatida ishlatish istagini bildirishdi.

Tadqiqot yosh sportchilarni, shu jumladan bokschilarni jismoniy va ijtimoiy ko'nikmalarni kompleks rivojlantirishga erishish va sport bilan shug'ullanish motivatsiyasini oshirish uchun o'quv jarayonida xalq o'yinlaridan foydalanish muhimligini tasdiqladi.

Xalq harakatli o'yinlarning yosh sportchilarning, shu jumladan bokschilarning jismoniy rivojlanishi va motivatsiyasiga ta'siri bo'yicha tadqiqot natijalari murabbiylar, sportchilar va ota-onalar uchun muhim ma'lumotlarni taqdim etadi. Ba'zi asosiy jihatlar quyidagilarni o'z ichiga oladi:

1. Jismoniy rivojlanish: xalq o'yinlarida qatnashish ishtirokchilarning jismoniy holatini yaxshilashning samarali usuli hisoblanadi. Bu, ayniqsa, bokschilar uchun foydali bo'lishi mumkin, chunki ochiq o'yinlar muvaffaqiyatli boks amaliyoti uchun muhim bo'lgan muvofiqlashtirish, chidamlilik va moslashuvchanlikni rivojlantiradi.
2. Motivatsiya: xalq o'yinlarida qatnashish kayfiyati va quvonchining ijobiy ta'siri sportchilarning mashg'ulotlar va musobaqalarga bo'lgan motivatsiyasini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Bu ularga qiyinchiliklarni engishga va boksda yaxshi natijalarga erishishga yordam beradi.
3. Ijtimoiy ko'nikmalar: xalq o'yinlarida qatnashish orqali muloqot va jamoada ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish ham yosh sportchilar uchun muhim jihatdir. Ushbu ko'nikmalar mashg'ulotlarda ham, kundalik hayotda ham foydali bo'lishi mumkin.
4. Keyingi foydalanish: ishtirokchilar xalq o'yinlarida ishtirok etishni davom ettirish istagini bildirishdi, bu ularning ishtirok etishining ijobiy tajribasidan dalolat beradi. Murabbiylar sportchilarni qo'shimcha o'qitish va rag'batlantirishning ushbu usulidan foydalanishi mumkin [4].

Natijalarni umumiy muhokama qilish sport mashg'ulotlarida xalq o'yinlarining ahamiyatini yaxshiroq tushunishga imkon beradi va ulardan yaxshiroq natijalarga erishish va

ishtirokchilarni, shu jumladan bokschilarni har tomonlama rivojlantirish uchun foydalanishni rag'batlantiradi.

Xulosa qilib aytganda, Qoraqalpog'istonda ommaviy ochiq o'yinlarning yosh sportchilarning, shu jumladan bokschilarning jismoniy rivojlanishi va motivatsiyasiga ta'siri bo'yicha olib borilgan tadqiqotlar sezilarli ijobiy natijalarni ko'rsatdi. Bunday o'yinlarda ishtirok etish jismoniy holatni yaxshilashga, motivatsiyani oshirishga, ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga va sportdan umumiy qoniqishga yordam beradi. Ushbu natijalar yosh sportchilarni, shu jumladan bokschilarni o'qitish jarayoniga xalq o'yinlarini kiritish muhimligini tasdiqlaydi. Bunday o'yinlar sportchilarning ko'p qirrali rivojlanishiga va ularning motivatsiyasini oshirishga yordam beradigan asosiy mashg'ulotlarga samarali qo'shimcha bo'lishi mumkin. Keyingi tadqiqotlar va amaliy tajribalar xalq o'yinlarining sport mashg'ulotlariga ta'sirini tushunishni chuqurlashtirishi va murabbiylar va sportchilarga optimal natijalarga erishish uchun ushbu usuldan yanada samarali foydalanishga yordam berishi mumkin.

References:

1. Атилов А.А. Современный бокс / Серия «Мастера боевых искусств».-Ростов-на-Дону: Феникс», 2003.-640 с.
2. Бокс: Учебник для ин-тов физической культуры / Под ред. И.П. Дегтярева.-М.: ФиС, 1979.-287 с.
3. Верхошанский, Ю.В. Основы специальной физической подготовки спортсменов / Ю.В. Верхошанский. М.: ФиС, 1988 – С. 331
4. Дегтярев И.П. Тренировка боксеров. Киев: Здоров'я. 1985 – 139 с.
5. Калмыков С.В. Индивидуализация подготовки спортсменов- единоборцев в контексте культурных традиций Востока и Запада: Дис. д-ра пед. наук в виде науч. докл. М., 1994 – 60 с.